

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 240/2024-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Stanislavom Jakubčíkom, Trenčianska 57, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5CoD/3/2023 z 30. januára 2024 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. apríla 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením krajského súdu sp. zn. 5CoD/3/2023 z 30. januára 2024 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Zároveň navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie, prikázať krajskému súdu v predmetnom konaní konať bez zbytočných prieťahov, priznať mu finančné zadost'učinenie vo výške 5 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v dedičskom konaní vedenom Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 15D/90/2022 bola uznesením z 10. októbra 2022 po poručiteľke [REDAKOVANÉ] (zomrelej [REDAKOVANÉ]) prostredníctvom poverenej notárky určená všeobecná hodnota majetku poručiteľky, výška dlhov a čistá hodnota dedičstva. Zároveň okresný súd potvrdil nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov (synovi poručiteľky a dcére poručiteľky, každému v podiele jednej polovice), notárke určil odmenu a náhradu hotových výdavkov a dedičov zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku za konanie o dedičstve a za podanie návrhu na prejednanie dedičstva k novoobjaveného majetku súdom. Dcéra poručiteľky podala proti predmetnému uzneseniu odvolanie. Súdom poverená notárka vo veci prejednanja dedičstva podala 26. januára

2023 trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu, na základe ktorého začalo vyšetrovanie vo veci podozrenia z obzvlášť závažného zločinu podvodu. Následne krajský súd napadnutým uznesením z 30. januára 2024 prerušil odvolacie konanie, a to do právoplatného skončenia trestného konania začatého na základe uvedeného trestného oznámenia.

3. Sťažovateľ vystupuje ako splnomocnený zástupca syna poručiteľky, teda splnomocnený zástupca účastníka označeného dedičského konania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Podľa názoru sťažovateľa „*tým že došlo k prerušeniu konania na neurčitú dobu, došlo k znemožneniu sťažovateľovi, ako účastníkovi konania, na realizáciu tých procesných práv, ktoré mu poskytuje CSP a vedie k odňatiu možnosti účinne konať pred súdom, čím dochádza zároveň k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae) a k prietahom v konaní*“. Sťažovateľ zastáva názor, že označené trestné konanie nemá význam pre ďalšie konanie a rozhodnutie krajského súdu o podanom odvolaní. Napadnutému uzneseniu vyčíta, že je nepreskúmateľné a arbitrárne.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Ústavný súd skúmal, či ústavná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou, t. j. fyzickou osobou alebo právnickou osobou, ktorá je nositeľom základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

7. O sťažnosť podanú zjavne neoprávnenou osobou ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody sťažovateľa, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a osobou sťažovateľa, prípadne z iných dôvodov (m. m. III. ÚS 319/2012, III. ÚS 131/2012, I. ÚS 243/2011, II. ÚS 245/2011). O nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom, prípadne rozhodnutím orgánu štátu a osobou sťažovateľa ide zvlášť vtedy, ak sťažovateľ nie je účastníkom namietaného konania alebo aspoň jeho relevantnej (namietanej) časti.

8. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že fyzická osoba alebo právnická osoba môže uplatniť námietku porušenia svojich základných práv a slobôd, ak bola/mala byť účastníkom napadnutého konania (II. ÚS 191/04, III. ÚS 117/08), v opačnom prípade fyzická osoba alebo právnická osoba nie je oprávnenou osobou na podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu.

9. O takú situáciu v prejednávanom prípade nejde. Ústavná sťažnosť, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojich práv, je podľa názoru ústavného súdu podaná celkom zjavne neoprávnenou osobou. Posudzované dedičské konanie na okresnom súde bolo vyvolané návrhom podaným synom poručiťky a nadväzne konanie na odvolacom súde bolo vyvolané odvolaním, ktoré podala dcéra poručiťky. Sťažovateľ vystupuje v predmetnom dedičskom konaní ako splnomocnený zástupca syna poručiťky, nie je a ani nebol účastníkom predmetného dedičského konania. Nemá teda aktívnu procesnú legitimáciu domáhať sa vlastným návrhom pred ústavným súdom porušenia označených práv, lebo tieto práva patria len účastníkom konania (stranám sporu).

10. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

11. Nad rámec uvedeného ústavný súd považuje za potrebné poukázať aj na nedostatky ústavnej sťažnosti týkajúce sa splnenia zákonom ustanovených náležitostí. V druhom bode navrhovaného petitu sa sťažovateľ domáha zrušenia napadnutého uznesenia, avšak v prvom bode petitu ústavnej sťažnosti nenavrhuje, aby ústavný súd rozhodol o porušení jeho práv napadnutým uznesením, teda vo vzťahu k nemu nežiada vysloviť porušenie žiadnych práv, žiada len napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Nevyhnutným predpokladom toho, aby ústavný súd mohol pristúpiť k zrušeniu rozhodnutia je, že ústavný súd v prvom rade vysloví porušenie základného práva vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré má zrušiť. Inak povedané, ústavný súd nemôže zrušiť rozhodnutie orgánu verejnej moci, ak najprv (vychádzajúc z petitu) nevysloví, že predmetným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva (m. m. II. ÚS 270/2021, II. ÚS 59/2022).

12. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. mája 2024

Libor Duľa
predseda senátu